

2170 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Bij de wet van 21 December 1950, *Staatsblad* K 593, tot wijziging der Invaliditeitswet, der Ongevallenwet 1921, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922, der Zeeongevallenwet 1919, der Ziektewet en der Kinderbijslagwet zijn de toenmaals geldende loongrenzen voor de Invaliditeitswet en de Ziektewet, in verband met de loonsverhoging van September 1950, van f 4500 tot f 4725 verhoogd.

Nu ter compensatie van de stijging van de kosten van het levensonderhoud, mede als gevolg van de vermindering van de subsidies op een aantal levensmiddelen, te rekenen van 19 Maart 1951, de lonen wederom zijn verhoogd, is het naar de mening van de Regering — welke mening door de Stichting van de Arbeid wordt gedeeld — wenselijk, de thans voor de genoemde wetten geldende loongrenzen wederom aan deze nieuwe loonregeling aan te passen. Daar de jongste loonsverhoging met 5 pct. is gebonden aan een maximum van f 200, dient naar het oordeel van de ondergetekende ook bij het bepalen van de nieuwe loongrenzen met dit maximum te worden rekening gehouden. De voorgestelde regeling voorziet dan ook in een verhoging van de loongrenzen tot f 4925.

Een dergelijke verhoging van de loongrens voor de Ziektewet brengt mede, dat de grens voor de toepassing van het Ziekenfondsbesluit — deze laatste is immers dezelfde als de loongrens voor de Ziektewet — eveneens tot f 4925 stijgt, een consequentie, welke de ondergetekende, op dezelfde grond als hierboven werd weergegeven, gerechtvaardigd acht. Op dezelfde gronden dient mede de loongrens in de wet van 21 December 1950, *Staatsblad* K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsbesluit tot genoemd bedrag te worden verhoogd.

Het ontwerp van wet bevat de ingevolge het vorenstaande nodige voorzieningen.

Artikel I

Voorgesteld wordt het in de artikelen 41a, 45, 52, eerste lid, en 55, vierde lid, der Invaliditeitswet genoemde bedrag van f 4725 te vervangen door het bedrag van f 4925.

Artikelen II, III en IV

Indien in de Invaliditeitswet en de Ziektewet de loongrens van f 4725 wordt verhoogd tot f 4925, vloeit daaruit naar de mening van de ondergetekende voort — ook op dit punt bleek de Stichting van de Arbeid van hetzelfde gevoelen —, dat het maximumdagloon van f 13, waarnaar ingevolge de Ongevallenwet 1921, de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en de Zeeongevallenwet 1919 ten hoogste een uitkering kan worden berekend, dient te worden gebracht op f 14. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 16, vijfde lid, der Ongevallenwet 1921, artikel 36, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en artikel 2, zevende lid, der Zeeongevallenwet 1919.

In verband met de bestaande beperking van het dagloon tot f 13 is het bedrag, waarover per dag ten hoogste premie kan worden gevorderd, eveneens op f 13 gesteld. Dit bedrag dient derhalve evenals het dagloon te worden verhoogd tot f 14. In verband hiermede is een wijziging voorgesteld van de artikelen 40, vierde lid, 46, tweede lid, en 47 der Ongevallenwet 1921 en van artikel 79, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

In de artikelen 78, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 75, eerste en tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is bepaald, dat de tijdelijke uitkeringen en renten onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of belening en niet vatbaar voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag zijn tot een beloop van f 13 per week. De ondergetekende acht het wenselijk dit bedrag eveneens tot f 14 te verhogen.

De verhoging van het dag- en premieloon voor de verplichte verzekering ingevolge de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 moet, naar de ondergetekende meent, er toe leiden de overeenkomstige normen, geldende voor de vrijwillige verzekering ingevolge die wetten, op gelijke wijze te verhogen. Dit wordt bewerkstelligd door de voorgestelde wijziging van de artikelen 87, eerste lid, der Ongevallenwet 1921 en 99, eerste lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Indien het dagloon, waarnaar de uitkeringen worden berekend, wordt verhoogd tot f 14, is het gewenst de burgerrechtelijke ver-

antwoordelijkheid van de werkgever voor de geldelijke schade, welke het gevolg is van een ongeval, in verband met de dienstbetrekking een verzekerde in zijn dienst overkomen, te doen vervallen ten aanzien van werknemers, wier dagloon niet meer bedraagt dan f 14. Daartoe strekt de voorgestelde wijziging van artikel 93, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 101, tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922.

Voorts verdient het aanbeveling het maximum der toelage, welke krachtens de Ongevallenwet 1921 of de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 aan een getroffen gedurende de tijd, dat deze voor rekening van het uitvoerend orgaan een opleiding krijgt, kan worden toegekend, van f 6,50 op f 7 te brengen. De daartoe strekkende wijziging van artikel 25, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en artikel 48, derde lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 is opgenomen in de artikelen II en III, onder 2°. De in de vorige alinea bedoelde overweging geldt, naar de ondergetekende meent, eveneens ten aanzien van de toelage, welke krachtens de Ongevallenwet 1921 en de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 aan een werkmans kan worden verleend, ten einde hem in staat te stellen te trachten andere werkzaamheden te verkrijgen, respectievelijk deze te verrichten, zulks in verband met het gevaar van het ontstaan, voortbestaan, opnieuw ontstaan of verergeren van een beroepsziekte in zijn huidige werkkring. De in de artikelen II en III, onder 3°, voorgestelde wijziging van artikel 87c, tweede lid, der Ongevallenwet 1921 en van artikel 95c, tweede lid, der Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 voorziet in een verhoging van het maximum van bedoelde toelage van f 9 tot f 9,50 per dag.

Artikel V

De wijzigingen, voorgesteld onder 1°, houden verband met de loongrensverhoging in de Ziektewet van f 4725 tot f 4925.

Evenals in de Ongevallenwetten moet in de Ziektewet het maximumdagloon, waarnaar het ziekgeld wordt berekend en waarover ten hoogste premie kan worden gevorderd, worden verhoogd tot f 14. Daartoe strekt de onder 2°, voorgestelde wijziging. Hierdoor wordt automatisch ook het maximumdagloon, waarover premie ingevolge het Ziekenfondsbesluit moet worden betaald, op f 14 gebracht.

Artikel VI

Het bedrag, waarover ten hoogste premie in rekening kan worden gebracht ingevolge de Kinderbijslagwet, is steeds in overeenstemming gehouden met het desbetreffende maximumdagloon, dat ingevolge de overige sociale verzekeringswetten geldt. In verband hiermede dient ook hier het maximumdagloon van f 13 op f 14 te worden gebracht.

Artikel VII

Naast de verhoging van de loongrens van die verplicht verzekerden, ten aanzien van wie de bepaling dier grens afhankelijk is van de loongrens der Ziektewet, dient ook de loongrens, genoemd in artikel 2, eerste lid, der wet van 21 December 1950, *Staatsblad* K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsbesluit, te worden verhoogd tot f 4925 's jaars.

Artikel VIII

In het algemeen kan worden gezegd, dat de bij dit wetsontwerp voorgestelde verhoging van de loongrenzen niet zal leiden tot een uitbreiding van de kring der verzekerden. De regeling strekt er immers onder meer toe, degenen, die vóór 19 Maart 1951 verzekerd waren ingevolge de Invaliditeitswet en de Ziektewet en die als gevolg van de hun toegekende loonsverhoging van 5 pct. boven de loongrens zouden komen, in de verzekering te houden. In verband hiermede is volkomen aansluiting gezocht bij de loonsverhoging, welke ten hoogste f 200 per jaar mag bedragen. Er dient echter rekening mede te worden gehouden, dat er een kleine categorie van arbeiders zal kunnen zijn, waarvan het loon, dat op 18 Maart 1951 juist even boven de toen geldende grens van f 4725 lag, beneden de nieuwe loongrens van f 4925 zal blijven liggen, omdat hun werkgever niet tot het verlenen van de loonsverhoging met 5 pct. is overgegaan. Deze personen zullen dus thans onder de verzekering komen te vallen. Het lijkt naar de mening van de ondergetekende redelijk, voor deze categorie een zelfde overgangsregeling te treffen als bij voorgaande gelegenheden is geschied.

Eerste lid. Volgens artikel 53, eerste lid, onder a en b, der Ziektewet zijn de Raden van Arbeid bevoegd ziekgelduitkeringen te weigeren, indien de verzekerde reeds arbeidsongeschikt was bij de aanvang der verzekering en bij zwangerschap, ontstaan vóór of bevalling binnen zes maanden na de dag, waarop de verzekering een aanvang nam. Het komt de ondergetekende wenselijk voor deze bepalingen bij wijze van overgang buitens toe te passen te laten ten aanzien van de personen, als hiervoren bedoeld. Dit geldt uiteraard alleen voor hen, die

vóór de aanvang van de verplichte verzekering reeds in loondienst waren en die, zo hun loon beneden de loongrens gelegen ware, wel verzekerd zouden zijn geweest. Het bepaalde in de slotzin stelt verder buiten twijfel, dat tevens de eis geldt, dat op de dag van de inwerking-treding van de wet nog daadwerkelijke arbeid in loondienst — of daarmee in de Ziektewet gelijkgestelde arbeid — is verricht.

Tweede lid. Voor de toekenning van de uitkering van kraamgeld aan een verzekerde, echtgenote of inwonende dochter, stief- of pleegdochter van een verzekerde is vereist, dat de verzekerde in het jaar, voorafgaande aan de dag der bevalling, op ten minste 156 werkdagen verplicht verzekerd is geweest. Niet meer dan redelijk is, dat deze eis verlicht wordt voor de eerder genoemde personen.

Derde lid. Eveneens acht de ondergetekende het wenselijk, dat de verzekerden, die door de wijziging van artikel 1, onder c, der Ziektewet verzekerd worden ingevolge die wet, onder de werking van artikel 55 der Ziektewet komen te vallen, indien hun verzekering binnen twee maanden na de aanvang daarvan eindigt.

Artikel IX

Ten einde te voorkomen, dat degene, die op 18 Maart 1951 verzekerd was ingevolge de Ziektewet, ten gevolge van de jongste loonmaatregel van 19 Maart 1951 tot aan het tijdstip van inwerking-treding der wet een hiaat in zijn ziekteverzekering zou zien ontstaan doordat zijn loon meer dan f 4725 per jaar is gaan bedragen, acht de ondergetekende het wenselijk, dat voor een dergelijke arbeider artikel V, onder 1°, der wet wordt geacht in werking te zijn getreden op 19 Maart 1951. Uit de aard der zaak betekent zulks, dat dan mede met betrekking tot de Ziekenfondsverzekering voor deze groep van werknemers de wet op die datum in werking treedt.

Aangezien het eveneens wenselijk is te voorkomen, dat op grond van de overschrijding van de loongrens van f 4725 de premiebetaling ingevolge de Invaliditeitswet wordt onderbroken, wordt voorgesteld eveneens aan artikel I terugwerkende kracht tot 19 Maart 1951 te verlenen.

De Minister van Sociale Zaken.

A. M. JOEKES.

2170 4

NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden 17 Mei 1951)

In het ontwerp van wet wordt de navolgende wijziging aangebracht:

Artikel IX wordt gelezen als volgt:

„Deze wet treedt in werking op een door Ons nader te bepalen tijdstip, behoudens dat artikel I, artikel V, onder 1°, ten aanzien van degene, die op 18 Maart 1951 reeds arbeider in de zin der Ziektewet was, alsmede artikel VII, ten aanzien van degene, die op 18 Maart 1951 krachtens de wet van 21 December 1950, *Staatsblad* K 590, voor de toepassing van het Ziekenfondsbesluit en zijn uitvoeringsbesluiten, als verzekerde ingevolge de Ziektewet gold, geacht worden in werking te zijn getreden met ingang van 19 Maart 1951.”

Toelichting

Ter voorkoming van een ongewenste lacune in de verzekering van degenen, die op 18 Maart 1951 ingevolge de Ziektewet verzekerd waren, is bepaald, dat voor deze personen de loongrensverhoging tot 19 Maart 1951 zal terugwerken. De terugwerkende kracht, aan artikel VII te verlenen, dient eveneens beperkt te worden tot die personen, die op 18 Maart 1951 reeds onder de werking van de wet van 21 December 1950, *Staatsblad* no. K 590, vielen en derhalve op eerstgenoemde datum verplicht verzekerd waren ingevolge het Ziekenfondsbesluit. Door de thans voorgestelde redactie wordt dit doel bereikt.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.